

Kaina 3c.

Tas, kurs neturi namų, tegu nepilėsi namų kitų, bet tegu jis stipriai darbuojasi ir pasistato sau, tokio būdu jis pavyzdžiu užtikrins saugumą savo namų, kuomet juos pasistatys.

— Lincoln.

Metams \$3.00, pusmečiui \$1.50.

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėti, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybiniai principai atmetami.

— Washington.

VOL. II Metai II. Tel. 630 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 630 So. Boston. No. 7 | 189 |

Entered as second-class matter September 22 1915, at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., SAUSIO (Jan.) 18 d., 1917 m.

Ketina pradėti smarkiau veikti

TARSI.

Anglijos premieras Lloyd George ir Francijos vyriausybės vadovas Nivelle turėjo ilgą pasitarimą. Tame pasitarime dalyvavo ir fieldmaršalas Haig.

Pasitarimas buvo Londone.

PRADĖS DIDĮ UŽPUOLIMĄ.

Eina gandas, jog taktininkų vadai yra nutarę pradėti didį ofensyvą Francijoje ir Belgijoje. Tas daryti buvo nutarta taktininkų vadų taryboje, laikytoj Londone.

Ryme buvusio konferencijoj buvę kalbami politikiniai reikalai, o dabar Londone buvo aptarti kariniai reikalai.

KIEK ŽUVO NUO AEROPLANŲ BOMBŲ.

Vokietijos valdžia paskelbė, jog iki gruodžio 1916 m. anglų ir francūzų orlaivių bombos Belgijoje ir užimtoje Francijoje užnužė 2557 civilius žmones, 360 vaikų buvo sužeisti.

UTSCHLAND DAR NEIŠPLAUKĖS.

buvo pasklidęs gandas, jog Vokietijos prekinis Vokietijos submarinas jau išplaukė iš Bremeno dabar eina, jog tik dabar tas laivas išplauktų.

Matyt paskalos yra leidžiamos tik klaidinti taktininkus.

SUSIRĖMIMAI TARP VILNIAUS IR MINSKO.

Vokiečių pranešama, jog rusai ir vokiečiai buvo užvedę smarkų mūšį į pietus nuo Smurgainės, kuri guli tarp Vilniaus ir Minsko.

Bet dabar Rygos fronte mūšiai apsimalkina. Ten rusai buvo bepradėdę lyg labai didelį veikimą, tačiau matyt buvo tai tik laikinas rusų susijudinimas.

RUMUNIJOS EINA MŪŠIAI.

Atkaklūs mūšiai Rumunijoje vis dar eina. Labai smarkiai kerta vokiečiai su rusais į pietų vakarus nuo Galatz.

Vokiečiai skelbia, jog ties Fundeni rusai darė atakas, bet su dideliais nuostoliais buvo atmušti. Vienoj atakoj rusai buvo jau įsibrovę į vokiečių drūtviates. Buvo užvestas baisus durtuvų mūšis. Bet rusai neatsilaikė. Matydami bus įveikti, rusai spruko atgal iš vokiečių drūtviatės.

PAĖMĖ 200 RUSŲ.

Rusai labai smarkias atakas darė ir tarp Kašino ir Luchitza. Bet ir čia teutonai atmušė priešininkus ir beto dar 200 rusų pasiliko teutonų nelaisvėje.

Šveicarijoje mobilizacija.

SVEICARIJOJ MOBILIZACIJA.

Šveicarijos valdžia nutarė mobilizuoti savo armiją sausio 24 d. Valdžia skelbia, jog pastaraisiais laikais buvo galima sumažinti armiją, bet dabar reikia frontą geriau apsaugoti. Tai ir paskelbė mobilizaciją.

BAUSMĖ PADIDINO.

Pernai Vokietijos valdžia nuteisė socialistų vadą Liebknechtą keturiems metams kalėjimui. Nubaustas buvo už karinę išdavystę. Dabar jam dar pridėta 4 metų prie sunaikintų darbų.

ATPLAUKIA VENIZELISTAI.

Į Ameriką atplaukia 10 venizelistų. Jie yra revoliucionierių vado Venizelos šalininkai. Čia jie kreips graikus prie naujos valdžios, rinks jai aukas.

BASEBALLININKAI TVERTIA UNIJĄ.

New Yorke pradėjo organizuoti baseballininkai. Jie yra samdomi žaisti visokių klubų. Tai tų klubų jie buvo išnaudojami. Dabar jie pastatė savo reikalavimus. Jei nebus jie išpildyti, tai jie streikuos. Tuo tarpu jie pasistatė ir Washingtoną Darbininkų Federacijos valdybai, prašydami jų unijai čarterio. Federacijos prez. Gompers prielankus baseballininkų organizavimuisi.

TYRINĖS DARBININKŲ GYVENIMĄ.

Washingtono pradėjo tam tikri asmenys vaikščioti po darbininkų stubas tyrinėti po kiek darbininkai uždirba ir kiek jiems pragyvenimas atsieina.

Dabar pragyvenimui baisiai brangstant, toks tyrinėjimas bus svarbus ir valdžia žiūrės ką bus galima daryti kad palengvinti pragyvenimą. Panašūs tyrinėjimai bus ir kituose miestuose.

PARDUODA SAVO KRAUJĄ.

Baltimore, Md. — Ligoninėje prie Johns Hopkins universiteto pradėta priiminėti žmonės, kurie parduoda savo kraują. Mat yra ligonių, kuriems sveikata yra gauti svetimo kraujo. Tai benamiai, bedarbiai žmonės sutinka parduoti savo kraują. Žinoma priimami pilnai sveiki. Šią žiemą sulėsi 100 su viršum žmonių, bet tik 25 buvo priimti ir jų kraują buvo įleidžiama ligoniams. Jiems mokama po \$1.00 dienoje ir extra doleris tą dieną, kuomet jie duoda savo kraują. Dabar jau daugelio Baltimore turtuolių gislote teka tų benamių žmonių kraujas.

PAKELE ALGAS.

Pennsylvanijos geležinkelio kompanija savo darbininkams pakėlė algas nuo 4 iki 11 nuos. Mažiausia gavusieji darbininkams daugiausia pakelta.

Atsitarė lenkų taryba.

Sausio 15 d. Varšavoje Krašinski rumuose atsitarė lenkų laikina taryba. Pirmiausia prakalbėjo Lenkijos gen. gubernatorius von Beseler ir gen. Kuk. Buvo ir atstovai nuo Austrijos ir Vokietijos valdovų.

Gen. gub. von Beseler nurodė, jog tarybą ruošiniui privalo būti patiesti pamatai lenkų tautos laisvam plėtojimuisi įvedant tvarką ir užtikrinant laisvę.

Gen. Kuk patarė vengti nesupratimų ir partijinių kovų. Sakė, jog norint, kad tauta bujotų, tai turi būti visų sąveikimas, tarybos veikimas išvien su tauta.

Tvers armiją.

Po vokiečių kalbų tarybos pirm. Wacław Niemojewski prakalbo. Dėkojo teutonų vadovams už laisvės suteikimą ir apreiškė, jog pirmutiniu tarybos dalyku bus tvarkos įvedimas ir sudarymas lenkų armijos.

KUR TAU BE LIETUVIO APSIEIS.

Tulas Pilsudskis, sulenkėjęs lietuvis Kauno gubernijos su-tvėręs lenkų legijoną nuo pat pradžių karės vokiečiai su tais legionieriais tverdamas "lenkų karalystę."

Sutvėrus Prūsams Lenkiją, kad tik lenkų vyrus į savo karėviją ingriebtų, Austrijos karės valdžia kaip tik nepripažino tojo lenkų legijono, Pilsudskis buvo prašalintas o su jėd prasišalino ir legijonų diduma, lenkų oficerių...

Kad ir taip — visgi dar minėtasis lenkų legijonas nepasiliko be viršininkų — nesąjaukų du viršininku JANUSIAKIS (sic) ir JIELINSKIS. Šitiedu pasikvietė trečią vokiečių Juozą Gallę — išleido į lenkų legijonus tam tikrą atsisaukimą, skelbdami kad visą atsakomybę prieš lenkų tautą ir legionus, jie ima ant savęs, nesąjaukų kaip o lenkai tur omenyje savo priedermes ir tiki kad savo tokiu pasielgimu jie atstatysią neprigulmin-gąją Lenkiją.

Kad lenkai stato savo Lenkiją, tai labai suprantamas jų darbas. — Bet sunku suprasti kokių baltų įlindo tenai, kad iš pavardės lietuvis J. A. n. u. s. a. i. t. s. — Ar gi jisai nebūtų girdėjęs kaip elgėsi ir elgiasi lenkai su jo tėvynainiais Kaune, Seimose, Vilniuje ir jo apylinkėse?

Priduriame, kad iš 18.000 vyrų to legijono vos 6.000 pasiliko ištikimi Austrijai, o likusieji 12.000 kaip tik sukilo prieš vokiečius. Ar neatsibastys dar Janušaitis Lietuvon verbuoti vyrų? To tik ir sto-ka.

Darbininkai, kaip negali žengti prie gerovės, kaip tik organizuodamiesi.

Organizavimosi nieknomi negalima užvaudoti.

Mirė admirolas.

Utarninko vakare mirė Suv. Valstijų admirolas Dewey. Jis buvo labai atsižymėjęs. Jis buvo trečiu Suv. Valstijų admirolu. Mirė sulaukęs 80 metų amžiaus. Jis užsipelnė nemirtingą karinę garbę šauniai sumušdamas ispanų laivyną laike ispaniškos karės. Jis sunaikino Ispanijos laivyną, nuskandino 11 priešų karės laivų, o kitus paėmė į nelaisvę. Tas buvo Manila užlajoj. Tuomet pasidavė ir kranto tvirtovės. Taip šauniai vedė mūšį, jog tarpe amerikūnų nei vienas nebuvo nei sužeistas, nei užmuštas.

Visa Amerika labai jį apgailestauja.

NEGALI PRIPAŽINTI LENKŲ TARYBOS.

Suv. Valstijų konsulas Varšavoje pasikvietė visus neutralių šalių konsulus ir jiems pasakė, jog pagal Suv. Valstijų valdžios jis negali oficialiai pripažinti lenkų karalystės be karės pabaigos.

Bet politikos klausimuose jis su lenkų taryba jis elgiasi, kaip ir kiti konsulai.

Baisi nelaimė.

Rumunijoje, ties Chirila, guli netoli nuo Jassy, Rumunijos sostinės ištiko baisi nelaimė ant geležinkelio. Ejo per pilnas traukinis ir nusprūdo nuo bėgių. Traukinyje buvo 2.000 pasažierių. Didelė daugybė žmonių užmušta. Moterų ir vaikų lavonais nuklota didelis žemės plotas. Tarp pasažierių daugiausia buvo Rumunijos tremtiniai. Buvo tarp jų ir kareivių. Buvo sužeistas ir francūzų atache Morquitas de Beltois.

SMULKMENOS.

Prof. James Henry Leuba buvo išsiuntinėjęs Suv. Valstijose mokytiems asmenims paklausimus apie tikėjimą į Dievą ir nemirtingumą. Pasirodė, jog didesnę mokslavirų dalis tiki į Dievą ir nemirtingumą. Paklausimuose nebuvo reikalaujama pasirašymo. Tai pasirodė, jog didžiama tikintųjų pasirašė, o netikintieji nesirašė savo pavardžių. Bet iš tikintųjų atsakė ne visi tik į krikščionių Dievą.

"Aš tikin, kad žingenis po žingsniu mes taip suorganizuosime pramonę ir suvaldysime savo reikalavimus, kad aprišimui visų mūsų reikalų ir troškimų užteks dirbti vidutiniškai imant penkių ar net mažiau valandų dienoje," pasakė Dr. Fleischer Bostone.

Prof. Munro Bostone laikytų prakalbą išrodinė, jog socializmas gauna šalininkų tik tarpe palaidai protaujančių žmonių. Nei vieno socialisto neatsirado tokio, kurio nuomonė apie kitokius dalykus, išskiriant socializmą, būtų ko nors verta.

Francija tikisi po karės sulaukti daug turistų. Taiso tam rotelius ir turistų lankomas vietas. Turbūt valdžia kišis į tuos reikalus ir apkraus visokiais mokesčiais, kad kuodu-giausia išnaudojus turistus.

Vokietijos plenai užkariauti pasaulį.

NURODO PAVOJŲ.

Francijos rašytojas Cherdame išleido knygą, kurioje persergsti taktininkus ir nurodo pavojų iš vokiečių pusės. Ji buvo parašyta prieš taikos pasiūlymą ir prieš užkariavimą Rumunijos. Toji knyga tuoj buvo išversta ir angliškai kalbon. Tasai autorius ir pirmaiau nurodinėjo, kaip vokiečiai varosi prie pasaulio užkariavimo. Jisai nurodo, jog dabar jau vokiečiai devynias dešimtadas savo plenų išpildė ir jie norėtų taikintis. Bet reikia nepasiduoti.

PASISTATĖ "TILTĄ."

Pamatiniu svarbiausiu vokiečių tikslu buvo tai nutiesti tiltą į rytus, kontroliavimas Austro-Vengrijos, Bulgarijos ir Turkijos. Vokietijos valdžia svajoja apie liuosą kelią nuo Hamburgo iki Persijos užlajos.

Tą tiltą Vokietija, pasak francūzų autorius laikys iš visų pajėgų. Ji be didelio reikimosi pasitrauks iš Francijos.

pan germaniškas plenas susi-formulavo 1895 m. o 1911 m. dar labiau sutvirtėjo.

KAIP VOKIEČIAI TIKEJOSI APVALDYTI PASAULĮ.

1911 m. vokiečių valdžios plenas buvo toks. Per karę įsteigti milžiniškas Centralinės Europos valstybės, kuri būtų pilnoje Berlino kontrolėje. Į tą valstybę įeitų vakarinė Islandija, Belgija, Luxemburg, Šveicarija, šiaurinė Francija, rytusė Lenkija, Lietuva, Kuršas ir Iganija. Tai Vokietija užimtų tuomet 1.722.000 kvadratinų kilometrų žemės su 162.000.000 gyv.

Beto Vokietija tikėjosi pavergti visus Balkanus, o tas pridėtų dar 22.000.000 gyv. Toliau Turkija būtų Vokietijos kontrolėje ir dar prie to būtų pridėtas Egiptas ir Persija.

Tokio būdu neišpasakytą Vokietijos ciosorystę turėtų 204.000.000 gyv.

PRADĖJO VYKINTI.

Sudariusi nesvietė, Vokietijos valdžia pradėjo vykinti. Iki karės ta darė diplomatijos keliais. Ir tuomi daug padarė. Bet svarbius nuotikius privertė Vokietiją imties ginklo, kad pradėti savo plenus vykinti.

1912 m. Balkanų tautelės sutarė vyti turkus iš Europos. Tas buvo prieš vokiečių valią. Ir ko kaizeris visai nesitikėjo, tai buvo tas, jog tautelės sumušė turkus. Nepatiko vokiečių valdžiai. Idant pastoti kelią susivienijimui Balkanų tautelių, tai Berlino ir Vienos intrigomis tos tautelės buvo supjudytos. Bulgarijai stojo prieš graikus ir serbus. Bet Bulgarijai užlipo ant vadoagos Rumunija ir Bulgarija turėjo nusileisti. Tai vėl smūgis vokiečių politikai.

Po Balkanų karės tik Bulgarija beliko Berlino intekmėje, o Rumunija, Serbija, Graikija ir Černogorija buvo linke prie taktininkų. Tas netiko Berlino valdžiai, o juo toliau tuo labiau tos tautelės būtų stiprėję ir drūtine ryšius. Tai jau Berlino valdžia ir nutarė darytos, nes ant kelio būtų suvienytos Valstijos. Visas pasaulis ir Amerikos suvienytos Valstijos bus išgelbėtos nuo pavojaus.

Francūzas Cherdame sekė vokiečių politiką per 20 metų. Jį jo perspėjimas nelabai kas atkreipė domą, bet jis darė savo, sakydamas, jog ateis diena, kuomet pasaulis klausysis jo balso.

Vokiečių, taip vadinamas

DIDŽIAUSIA LIETUVISKA RAKANDŲ KRAUTUVĖ.

Papuošk savo namus naujais rakandais. Pas mus gausite geriausius ir tinkamiausius visus namuose reikalingus rakandus. Todėl visados kreipkitės pas mus; tuomi parodysite savo užuojautą, o mes jums visados teisingai patarnausime.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

268 Broadway, So. Boston, Mass.

DARBININKAS

Mina iš So. Bostono utarninkais, ketveriais ir subatomis
Laidis Am. Lietuvių Rymo Katalikų Sv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina:
Metams tris kartus savaitėje \$3.00
Užrašyti metams \$4.25

"DARBININKAS"
(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by
St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor. Agents

Subscription Rates:
Yearly \$3.00
6 months \$1.50

Foreign countries:
Yearly \$4.25

DARBININKAS

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Lozungai.

Darbininkai visų šalių
vienytės
ir
Dominus vobiscum.

Kiekviena gadyne, kiekviena žmonijos krypsnys sutvėria kokį nors vieną sakini, šanksmą ar net tik vieną žodį, kuris charakterizuoja visą tą gadyne. Lozungas tai kaip ir persiduoda tos gadynės siela. Užtenka žinoti visų gadynių dangelio didesniųjų tautų lozungus, šanksmus, kad su prasti žmonijos dvasios vystymąsi. Toki lozungai ir šandien tveriasi. Užtenka tik mums prisiklausyti šanksmų: "Salin caras" arba "Lygybė, meilė ir brolybė." Lozungai tveriasi net šiame momente, šioje valandoje. Laikraščio korespondentai praneša, kad tarp Francijos kareivių labai paplitęs lozungas "Boš" (Be šanksmo).

Be mes nepalytėsime lozungų istoriją. Mes norime suliginti du įžymius lozungus iš dviejų diametrališkai priešingų gadynių. Vieną paimsime iš dabarties laikų, iš XX metašio, kuriame kiekvienas profanas didžiuojasi, antrągi paimsime iš tų laikų, kurie nekuriu istorikų laikomi, kaip žmonijos puolimu, kaip iš laikų pūvančios žmonijos, tai yra iš II ir III-čio metašio krikščioniškos eros, kuomet Romos ir Graikų senoviniai civilizacija artinosi prie savo krachio. Suliginsime juos žiūrėdami dvasios stiprybės žvilgsniu, visai apleidami kitas puses, nes dvasios stiprybė mūsų supratimu, užima svarbiausią vietą žmonijos gyvenime.

Pirmiausiai išardysime ant rąstų, kaip seniau atsiradusį lozungą. Juoni yra ramūs šanksmas: "Dominus vobiscum" ("Viešpats su jumis"); jis užsilieps iki šiai dienai, ir šandien katalikų seniausioje krikščionių bažnyčioje kartojamas visuose žemės kamolių kampuose. Tas lozungas kartojamas ir kitose krikščioniškose bažnyčiose, atskilusiose nuo katalikybės.

Tas "Dominus vobiscum" tvėrėsi katakombose ir Romos aikštėse, ar net ant pačios romiškios arenos tarp kaukimo apsvaigusį žvėrį, draskančių nesipriešinančius kovotojus už savo ištikimimus. Tas "Dominus vobiscum" tvėrėsi pirmųjų krikščionių susirinkimuose, kur kiekvienas iš susirinkusiųjų galejo būti užkluptas ir nužudytas baisiausia mirtimi. Žmogus, kokios laikuose nei gyveno, jis visuomet turėjo silpnas puses, baimę. Nebuvo dar gadynės viršmogių. Todel laike tokių pamaldų katakombose kiekviena bėdė, kiekvienas svetimų įėjimas instinktyviai gadijo susirinkusius, — nes kiekvienas kartą galima buvo laukti mario tar-

nių, kurie nuvestų į kankynių ir žudymo vietą. Todel labai tankiai seniausiam ar vyriausiam iš susirinkusiųjų prisiėdavo petraukti pamaldą ir atsisukus į susirinkusius suraminti žodžiais: "Dominus vobiscum."

Bandykime-gi išversti tą "Dominus vobiscum" į lietuvių kalbą. Jei tik išversti su lig raišes, tai išeis: Viešpats su jumis. Imant omenin susirinkusiųjų atsakymą: "Ir su dvasia tavo," aišku, kad čion kalba eina ne apie dangaus karalystę, bet apie stiprybę susirinkusiųjų dvasios. Todel išvesti sulig indetos dvasios būtų galima: Būkite ramūs, Jūsų pusėje Amžinybės tiesa ir, neatsižvelgiant į nieką, siekite prie Jos.

Ar gali kas nors aprašyti tų pirmų krikščionių dvasios stiprybę. Ne! Reikėtų turėti tai žmonės nebėra. Šandienos dvasios dydžio nenori paaukauti už savo idėjas. Ir senovės žmonės su įsakymu "Dominus vobiscum" ėjo ant mirties, ir didžiausias kankynės be jokio pasipriešinimo prieš persekutojus. Tad neįsivaizduoti, kad toki dvasios milžinai galėjo sutverti tokią drūtą ir galingą Bažnyčią.

Eisime prie šios gadynės su tvėrto lozungo: "Visų šalių darbininkai vienytės." Šis lozungas susitvėrė visai nesenai. Jį sutvėrė skriaudžiami darbininkai. Kam tas darbininkų vienybės reikalavimas: ar tam, kad sustiprinti tų darbininkų dvasią, ar tam, kad ta lozunga kartojant būtų lengviau darbininkui gyventi, kad darbininkas turėtų kokį nors sielos palengvinimą? Visai ne! Čia ne dvasios sustiprinimas, bet pasipriešinimas, kerštas. Čia nereikalinga darbininkų vienybė, kad sustiprinti dvasią, bet reikalinga delto, kad tik vienybėje galima inbanginti darbadavius, kapitalistus ir valdžias.

Prisižūrėkim gi gyvenimant tų darbininkų, išpažįstančių tą lozungą. Jie ant kiekvieno žingsnio su juom prasielenkia. Unijū vadai labai tankiai parduoda savo unijas, patys unijistai streikaujančia. Na, bet tai jau ne taip įžymūs apreiškimai! Neapriksime pasakę, kad išimtinai visi darbininkai masėmis taip daro. Gerai žinome, kad prieš karę Europoje buvo daug išpažįtojų lozungo "Visų šalių darbininkai vienytės." Žinome, kad Francijoje, Anglijoje ir Vokietijoje tokių buvo nemažiau, kaip po 3 milijonus. Nemažiau jų buvo Belgijoje, Austrijoje ir kitose šalyse. Bet ar atsirado bent vienas iš tų mažiausiai 10 milijonų, kuris būtų tikrai prisilaikęs darbininkų vienybės? Ar atsirado nors vienas, kuris būtų atsisakęs kariant, tai yra skers-

sti, užmušti tokius pat darbininkus? Ar atsirado bent vienas, kuris dėl savo idėjos, kad visų šalių darbininkams reikia būti vienybėje, būtų susaudojęs, kaip kad buvo su pirmaisiais krikščionimis? Ne! Ir dar kartą ne! Tokių šiandien nėra. Ramiu laiku delei pilvo "politiškos ekonomijos" visko galima prikaltėti, visko prirašyti, bet iškilus audrai Europoje, tas viskas subirė į atomus, į dulkes. Šiandien "viso pasaulio darbininkai skerdžiasi." Praeis audra, vėl bus galima kalbėti apie visų šalių darbininkų vienybę, apie "ketvirtąją" internacionalą, "filozofuoti" iki nežalos kita audra. Čia galimas klausimas, kodėl darbininkai tos idėjos išsižadėjo. Į tai nesunku atsakyti, — čia jokios idėjos, jokios dvasios krypsnio šiame atsitikime ir nebuvo. Buvo tikrai "kultūrizuotų" gyvenimų gamtinis reikalavimas, buvo tikrai polipų geidulis išbudavoti ant jurių dugno koralinį kalną, bet nusekė vanduo, ir visa gvybė, visas darbas išnyko, pasiliko tik koralinis kalnas, liekanos, kurios grėšia laivui. Nebuvo tame lozunge jokios dvasios, — puselejo vėjas ir viskas sugriuvo.

Taigi taip vadinama nupuo- limo gadyne davė tą, kas per 19 šimtų metų netik kad nusen- seno, bet ir šiandien yra ir bus. O šį pagirtoji, gerbiama ir augsta laikoma gadyne davė tą, ką vėjalas sugriau- ja. Tad ar neklysta tie istori- kai ir šiaip jau inteligentai, kurie sako, kad II ir III-čias krikščioniškos eros metašius yra puolimo gadyne, o dabar- tinė gadyne yra kultūros ir civilizacijos gadyne. Mes dra-

Metinė "Lituanijos" Komiteto apyskaita

(7-11-15-7-11-16).

Lietuviams belaisviams šel- poms "Lituania" in- stitucija 1915 m. Ne- vienybė pasigirti savo veikimo platumu, nes daug kliūčių trukdė jo išsiplėtojimą, tačiau nuolat darbuodamasis visgi šį tą padarė.

Kiek mums žinoma Vokietij- joje ir Austrijoje yra apie 30.000 tūkstančių lietuvių belaisvių.

Korespondencija su belais- viais. Susirašinėti su belais- viais prisieina dažniausia ru- siškai, lenkiškai ir vokiškai. Rašyta taip-gi lietuviškai, bet toki laišškai ne taip greit nuei- na ir kartais visai grįžta. Mat tik keliose vietose yra moką lietuviškai cenzoriai, tai lai- škai ilgai užtrunka iki tenai su- vaikščiota. Iš viso parašyta 1,308 laišškai, paliečianti be- laisvius arba šiaip nukentėju- sius nuo karo.

Suinteresuojamieji dalykai. Pra- dėjus mums darbą visoki val- gija buvo galima siuntinėti. Vėliau šveicarių valdžia ėmė siuntinėjimų dalykų skaičių mažinti, uždraudžiant pv. siun- tineėti sviestą ir kiaušinius. Nuo 29 rugpjūčio pagal Bundo nu- tarimą uždrausta kondensuo- tas pienas, sūris, mėsa (iši- mant konservus), tankai, svi- stas, kiaušiniai, kukuruzai, vaisiai, ryžiai, miltai, cuk- rus. (La Liberté No. 200, le 26 aout 1916).

Pirma mes siuntinėjom duo- nos, kondensuoto pieno ir kiek mėsos. Dabargi lieka duona ir supės, nes mūsų smul- kios lėšos neleidžia brangesnių dalykų pirkinėti, kaip vaisių košė, konservai etc.

Beto mes išpradžių siunti- nėjom ir drabužių. Gauta nuo Londono lietuvių apie 295 kg., g. nuo šveicarių 15 kg.; iš viso 310 kg.

Dvasios reikalai. Pernai rudenį ir šį pavasarį išsiunti- me 349 knygetes belaisviams, gautas nuo "Lituanijos" drau- gijos, Londono lietuvių ir kun- cėsaičio. P. Pangas 28-9-16 iš Argentinos atsiuntė 65 brošiū-

sias tvirtinam, kad tai klai- da. Anie senovės laikai buvo didžiausios civilizacijos laikai, o dabartinis, tai tikras žmoni- jos dvasios puolimas, civili- zacijos mirasas.

Ir ištikro ką-gi dabartinė gadyne žmonijai duoda? Aš nieko nematau, kas būtų tvir- ta ir kas liktųsi tolimai atei- čiai. Nematyti nei dailės tvir- tinių, nematyti skulptūros, nesutveria naujos architektū- ros, naujų įstatymų. Viskas kartojama kas buvo pirmiau, pamėgdžiojama ir tai pamėg- džiojama tik paviršutiniškai. Šiandieną grožės dievnamiai išrodo neva iš didelių akmenų pastatyti, bet pakrapštyk pir- štu, ir pajusti, kad tik ak- mens iš smilčių kokių tai iš- rastu "panderiu" sulipdyti ir jau baigia subirėti. Ši gady- nė — tai smilčių lipdymo ga- dyne. Nieko daugiau. Rei- kia pripažinti tikrai vieną, kad šiandien žmogus gabiai išmo- ko su tomis smiltimis elgtis. Jis šiandien ką nors sulipdė, rytoj tas sugriuvo, arba jis pats sugriovė, kaip seną daik- tą. Nieko šiandieninis žmo- gus negali sutverti, kas užsi- liktų tūkstančiams metų.

Mes pergyvename puolimo laikus. Žmonijos kilimas nei- na lygiai, bet vingiuojasi. Seniau buvo pakilimo višnis, jį sutvėrė daug ką ir paliko ga- lingus tvirtus lozungus. Da- bar pergyvename puolimą, ku- ris nepalikis jokių lozungų. Pirmiausia buvo žmonijos dvasios didelis pakilimas, dabar pergyvename tikrą dvasinį puolimą, tikrą mizerabiliškū- mą. Tiesa, jau matyti krypsnys geresnės pusės. Ši baisioji karė tai grįžkelė, nuo kurios prasidėdės tikras kilimas.

X.

ras įvairaus turinio ir pakrai- pos. Knygų siuntinėjime pa- gelbsti taip-gi p-lė Jagomastai- tės iš Tilžės. Jį perka tenai knygas ir siuntinėja belais- viams, žinoma už mūsų lėšas. Jos bendradarbininkavimas daug sumažina mums darbą. Laiške iš 31 spaļo mini, jog jau išsiuntė 245 knygas. Apie vėlesnius siuntinėjimus dar ne- pranešė. Tai-gi iš viso išsius- ta 650 knygetės.

Prie dvasios aprūpinimo da- lykų galima priskaityti ir ro- žančius (jų išsiusta 200) ir škaplierius (kurį išsiusta 168).

Nemaža vargą belaisviai kenčia delei dvasios vadovų stokos. Jie išsklaistya po to- kia daugybę stovyklų (loge- rių), kad sunku tiek dvasiškį rasti, idant jų dvasios reika- lus aprūpinti. Ir čionai rū- pintasi dalykų pagerinimu: kreiptasi prie dvasinės ir pa- saulinės valdžios, kad paskir- tyt belaisvius kunigus dvasios vadovais įvairiose vietose ar- ba kvieštų kunigus iš Lietuvos. Tas jau pasisekė. Keletas ku- nigų atvyko iš Lietuvos, kad nuolat lankyti stovyklas ir ap- rūpinti belaisvių dvasios reika- lus. Tačiau negalima sakyti, kad jau dabar viskas aprūpin- ta: pašauktųjų kunigų dar per- maža, bėto tie pats gerokai suvaržyti, trukdomi. Tikrai lietuvių belaisvių sukoncentra- vimas vienon ar kelioms sto- vyklosna prašalintų kitą ir dau- gelį kitų nepatogumų.

Sveikata. Daugybė belais- vių išmirė iš karės pradžios, kuomet dar stovyklos nebuvo kaip reik sutvarkytos. Nors vokiečiai rūpinasi užlaikyti tvarką ir daboja belaisvių svei- katą, tačiau toks nenormalis gyvenimas kokių yra gyveni- mas provizoriškuose barakuose daro blogą intekmę į sveikatą. "Rusų sektyjos" (Berne) ve- dėjas Baronas Wolf sakė, kad Rusijos pavaldinių sergandų džiova yra 14 tūkstančių. Čia daug prisidėjo ilgesis prie sa- vųjų, kurie yra nuolatinių be- laisvių draugu.

Sandarbininkai. Vos try- se buvome aktyviais Lituanijos

draugijos nariais, kuomet iš- teigėme komitetą. Bitant K. Daimidavičius, Purickis ir Ste- ponaitis. Mums vieniems ir- teko iš pradžių darbuotis. Smulkių ryšių išsiuntinėjime nemažai padėjo iš pradžių lie- tuviai, kurie gyvena taip va- din. "Domus studiorum." Te- čiau prieš porą mėnesių jie griežtai atsisakė sandarbinin- kauti.

Susisiekiame su reikalingais asmenimis ir institucijomis mums daug padėjo p. Gabrys L. Inform. Biuro pirmininkas.

20 birželio š. m. atėjo mums pagelbont A. Muraška, kurs iš- tvermingu darbu suteikia mums didelę pagalbą. Biržė- lijo pabaigoje prisidėjo prie ko- miteto p. Škauskis, kuris sa- vuo noliu darbu daug pasitar- navo belaisviams. Siuntinėji- mo darbe padeda taip-gi Ame- rikos lietuviai kun. Abromaitis ir kun. Žingda. Beto dar lieka mūsų bendradarbiai, jei- taip pasakysiu, "Office inter- national d'expedition de vivres vetement aux prisonniers de guerre" Friburge ir "Section Russe" Berne kuriudvi per- siunčia belaisviams mūsų pa- šalpa.

25 rugp. 1916 mes pasidali- nome darbą su p. J. Savickiu, kuris darbuojasi dėl lietuvių belaisvių prie Raudonojo Kry- žiaus Kopenhagoje. Jis apsiė- mė aprūpinti pusę Vokietijos stovyklų kur yra lietuvių, bū- tent tuos kurie yra arčiau Da- nijos. Mums gi liko kita pu- sė Vokietijos ir visi Austrijos lietuviai belaisviai. Gi visų lietuvių belaisvių aprūpinimas knygomis lieka mūsų globoje.

Lešų, darbininkų stoka il- ga laika neleidžia įsteigti biuro. Tik 10 liepos 1916 m., kuomet visų šalių lietuvių ingaliotiniai pakeltino parūpinti belaisvių šėpimui lėšas, pasiryžome pra- platinti savo komiteto veikimą ir pasamdėme butą biurui ir sandėliui.

Piniginis stovis.

Įneigos:

Did. Brit. lietuviai	9.642 fr. 31c.	
Suv. Valst. liet.	5.336 " 10	
Rusijos lietuviai	876 " 30	
Danijos lietuviai	66 " 35	
Red. "Gazette de Lausanne"	sur. per grafo Tyškevič. tar- pininkystę	861 " 60
Generalis Komite- tas Friburge	303 " 90	
P. Prof. Steffens	20 " "	
P. Kap. Kekst	20 " "	
P. Richmond (New York)	8 " "	
Ceplenske	10 " "	
P-lė Rakuceiskaitė	15 " "	
Mokykla Estavayer	10 " "	

Viso labo. 17.169 fr. 54c.

Administracijos išlaidos:

1) Biuro įtaisyimas ir užlaikymas	546 fr. 90c.
2) Darbininkų apmo- kėjimas	260 " "
3) Kelionės belaisvių reikalais	1.357 " 05
4) Spaudiniai ir šiaip smulkios išlaidos	357 " 50
Pakėtas bei telegrafas	315 " 45
Šėpimas:	
1) Maistu	9.412 " 42
2) pinigais	308 " 65
3) Drabužiais ir ava- linėmis	188 " 05
4) dvasios dalykai	111 " 75

Viso labo. 12.876 fr. 77c.

Kasoje lieka 7 lapk. š. m. 4.292 fr. 77c. Iš viso. 17.169 fr. 54c.

1) Duonos išsiusta	10.094 kg. (20.138 sv.)
2) Kondensuoto pieno	2.307 de- žutės.
3) Supių "Maggi"	4.874 pake- liai.
4) Bouillon'o "Maggi"	8.924 kubeliai.
5) Čokolados	143 plytelės.
6) Arbato	14 dėžučių.
7) Sūrio	7 kg. (14 sv.)
8) Kokosinio sviesto	2 kg. (4 sv.)
9) Konfitūrų	10 kg. (20 sv.)
10) Mėsos	147 kg. (294 sv.)
11) Mūlo	10 kg. (20 sv.)

Tautinė reikšmė. Paga- lians reikia pažymėti, kad mū- sų komitetas ne tik tuomi yra nandingas, kad stengiasi pa- lengvinti materialų ir moralų belaisvių skurdą siųsdamas jiems valgi, drabužius, kny- gas, bet jis turi tapos-gi ne- mažą svarbą bendruose mūsų tautos reikaluose užsienyje. Nuolat koresponduojant del belaisvių su stovyklų komen- dantais ir kitomis instituci- jomis, mes supažindiname sve- lmtančius su lietuviais. Jie pamatė, kad vardas lietuvis tai nereiškia vien tik šiaurvakarų Rusijos gyventoją, bet kad lie- tuviai — tai individuali tauta turinti savo kalbą, literatūrą, savo nuosavę kultūrą ir kitus tautybės elementus. Dirbant del belaisvių daug prisiejo ko- voti su įsisakėjusia vakarų Europos klaida, kad Lietuva tai geografinis vardas, kur gy- vena, sulig vienu — lenkų su- lig kitų, rusų tautos dėka.

Taipos-gi žinome gerai, kad mūsų tautiečiai dar toli gražu ne visi yra susipratę. Dauge- lis jų vadina save vieni lenkais, kiti rusais, treti tikrai katali- kais. Tačiau matydami, kad lietuviai ir-gi rūpinasi savai- siais, jie pradėjo drąsiau pri- sipažindinti prie savo tikros tautybės. Seniaus buvo pri- kaitomi prie rusų arba lenkų; kuomet gi pradėjo siuntinė- ti pašalpą, i vietinius komi- tets (stovyklose) pradėta pri- imti lygiu skaičiumi ir lie- tuvių (rusų, žydų, lenkų ir lie- tuvių po 3 asmenis). Lietu- vių atstovavimas prie vietinių komitetų suteikė progą paga- rinti lietuvių padėjimą. Pir- ma lietuviai tik bailiai žūrėjo ar ne sumisli kas ir neitėtis kokią pašalpą. Dabar lie- tuviai pamatė, kad jau jie ne be visų pastumti ir užmiršti, bet greta su kitomis tautomis sto- ja ir drąsiai pasisako, kuom esą.

Žinoma jeigu neturėsime už- tektinai lėšų negalėsime užim- taji darbą toliau varyti, ir tuomet belaisviai vėl atsidurtų baisesame padėjime, gi visos šėpimo gerosios pusės niekais nueity, dagi sukompromituo- tų lietuvių.

Samatas. Aštuonių mėne- sių veikimo apyskaitoje pada- rtytoje 31 birželio ir pagarsin- toje laikraščiuose (ši apyskai- ta buvo išversta į francų kal- bą ir išsiuntinėta komitetams ir valdiškoms įstaigoms bei pa- siuntintėms.) (Poki apyskai- ta atsidė iš "Darbininko" redakcijos ir ji bus No. 4.) Red.) nurodyta, jog žmo- niškesniam lietuvių belais- vių aprūpinimui reikalinga kas mėnuo 10.000-18.000 frankų (a- pie 11.300-13.600 rub. arba 6.000-7.000 dolerių). Gi plates- niame belaisvių padėjimo ap- rašyme, išsiųstame kiek vė- liau laikraščiuose šėpimo są- matas padidinta. Jau ikiol mūsų darbą trukdė pinigų sto- ka. Tiek prirašinėjom, tiek prirodinėjom, kad reikia gel- bėti mūsų belaisvius, tačiau mūsų visuomenė pasiliko kur- čia link to visko, ir jei ne D. Britanijos lietuviai dalykų sto- vis būtų dar liūdnėsni. Ti- kimės, jog dabar Amerikos lie- tuviai atsilieps.

Nuolatinė korespondencija. Mūsų korespondencija žymiai padidėjo delto, kad šaip pap- rasto susirašinėjimo su belais- viais arba del belaisvių gau- name daug laiškų nuo Rusijos ir Amerikos lietuvių su prašy- mu nusigyti žinias Lietuvon ar- ba iš tenai išgauti. Nuo to laiko, kaip mes pagarsinome žiupsnelį žinių iš Lietuvos lai- kraščiuose ir kaip Amerikos lietuviai pargrįžė pasakę apie "Lituanijos" veikimą, laiškų skaičius ypač padidėjo. Lai- škus Lietuvon siunčiame per "Bureau International de la Paix" Berne.

Pirm.: Kun. A. Steponaitis, Sekr.: I. A. Ambrozaitis, Friburgas, 12 lapkr. 1916 m.

Viešas "Ačiū"

Žmogaus gyvenime kartais būna tokios aplinkybės, kad ir nenorint reikia apie savę vie- šai pakalbėti. Tokiose aplin- kybėse dabar esu aš žemiaus pasirašęs.

24 d. lapkričio bereitų 1916 m. sukako lygiai 20 m. mano kunigavimo. Sužinoję apie tai mano draugai, artii ir toli gyvenanti, pradėjo man siųsti savo sveikinimus ir linkėjimus, nevienas pagaliaus pridėdamas gan brangius daiktus atmini- mui. Ypatingai daug geros širdies ir prisirišimo parodė man mano parapijonai, mano parapijos įvairios organizaci- jos, kas man dvigubai yra ma- lonn.

Visuipirma mūsų mokyklos Seserys-Domininkonės 30 d. lapkričio ant 3 po pietų su vai- kais surengė labai gražų pro- gramėlį, susidedantį iš pasvei- kinimų-prakalbėlių, dainavi- mų, deklamacijų, žaistių, per- statymų ir tt. Prie tos pro- gos inteiškė taip-gi nemažai ir dovanų atminčiai, kaip seser- ysu nuo savės, taip ir nuo vai- kų surinktų.

Tolesniai, p. prof. A. Alek- sandravičius su bažnytinio cho- ru ir vyčiais surengė labai gra- žų koncertą, ant kurio prisi- rinko pilnutė svetainė. Svei- kinimų ir gražiausių linkėji- mų buvo galybės. Taip kar- štai pasakyti žodžiai ir akme- ninę širdį galėtų suminkštinti. Bet neužteko vieny pasveikini- mų vyčiai dar pridėjo gražų graviruotą adresą su savo pa- rašais ir gražų kelionėje rei- kalinga setę, o parapijos cho- ras brangų jausinį laikrodėli.

Ant galo, parapijos kolek- toriai su trustistais patys suau- kavę ir nuo bizničių, parin- kę, nupirko ir inteiškė man gražų, brangų kieliką.

Visoms pavienėms ypatoms ir visoms organizacijoms, ku- rios laike mano sidabrinio jubile- jus apvaikščiavo parodė man tiek geros širdies, tiek prisirišimo ir užuojautos šiuoni viešai išreiškiau širdingą "ačiū!" Ypač ačiū, seserims-din- koms, p. prof. A. Alek- sandravičiui ir parapijos ko- rioriams, kurie daugiausiai dar- bavo surengime koncert- perstatymų ir parupinimu, taip brangių atminties da- lykų.

Su pagarba
Kun. N. J. Petk

Kun. N. J. Petk

Dar žodis.

Neseniai rašiau apie vieną užsimindamas kodėl mes lie- tuviai katalikai negalim dėti atskalinais. Rašiau, jog visų "tautiečių" viešai nedr- sava kunigūžiu Mokeas: spaudą girti ir reklamuoti. sirikau. Žiūriu "V. L." 2 visos Mokeas pamazgos, rias Brooklynė paliejo, sta- tos ir indetos "tautiečių" lraštin.

Didesnio pliovotojo ir prauštarnio, kaip Moe- dar nėra būvę tarpe tie- O vienok "V. L." tas plie- nes indėjo savo laikraštū. ta pati "V. L." šaukia ir vie- šai gelbėjimui Lietuvos. sižiūrėkit, skaitytojai, ką r- kia tas jų šaukimas, su ko- širdžia jie daro ir kas ka- tojos visoj suirutej. Se- priežodis sako: "Tas ned- pankštis, kurs savo lizda- gia." Tai tas ir-gi ned- tautos narys, kurs derg- vo tautą, jos geres papr- jos tikėjimą.

Tai dabar geros valios žmo- nės, o ypač lietuviams kate- likams aišku, ar reikia su mū- sų atskalinais eiti į vienybę.

K. A. S.

J. Kemokalis

Jaunuomenės Skyrius.

Ilgu, ilgu.

Muzika A. Aleksandravičiaus

Žodžiai L. Šilelio.

Ilgu, ilgu be tėvelio,
Be senos močiutės!...
Kiek to sunkiojo vargelio
Be savos grinciuotės!...

Kas tą ilgęjį suprastų —
Ko širdis nerimsta?...
Kas tą priežastį atrastų —
Delko vargas gimsta!

Bėgkim, bėgkim į tėvynę
Ten laimingi būsim!
Ten užsis gerą gadynę!
Čia tėvynei žusim!

Ilgu, ilgu be tėvelio
Be savos močiutės!
Kiek to sunkiojo vargelio!
Be savos grinciuotės!...
L. Šimutis.

Lietuvių moksleivių tremtinių būrelis prie karsto A. A. Stefės Girtytės, be laiko mirusios jaunos ir gabios mokinės Voroneže, Rusijoje.

KASDIENINIAI SKAITYMELIAI.

Sausio 5-ta.

(Iš J. S. Jackson)

Lektija: Ne už viską mes gauname užmokėti. Taip, yra piešėjas, kurio dažylas nušviečia ir dangų ir žemę. Yra tokių, kurie dėl savo Tėvynės gyvastį milijonais atiduoda. Yra tokių kurie už teisybę kankintiniui šį pasaulį aplaidžia. Yra, minios pilkų žmonių, kurie nuo brėkštos iki prieblandos tritūsa, kad pasaulio turtas sutverti. Vieni tie niekuomet nuo svieto prigulindžio atlyginimo negauna. Jie savo trūsus už dyką pasauliui atiduoda, lygiai motina-žemė savo kvietkeliais mus apdovanoja. Vienok tasai žmonijos trūsus už nieką nenuėmė. Už tą pasaulis mums duoda prieglaudą, maistą, šilumą, vėsumą, atlyginimą, linksmumą, draugiškumą ir visos žmonijos meilę.

(Iš Frank W. Johnson)

Inkvėpimas: Dangiškas Tėve, pradėdami šią dieną mes tariame aciū Tau už suteiktą naują stiprybę, su kuria galėsime dirbuoti. Aciū Tau už mūsų uždavinius: už mums suteiktas progas dirbuoti dėl Tėvės ir dėl tų, kuriuos mes mylime, mes vis už tai tariame Tau aciū. Ir kada ateis naktis, lai bus mums miela pasidžiaugti, jog mes šią dieną esame kaip nors gero nuveikę. Pagelbėk mums, idant tame užsiganėdime mes matytume dalį savo užmokesties. Padaryk kiekvieną iš mūsų ištikimam savo vietoje, ir padėk žemam darbininkui suprasti, jog pasišventimas, o ne augsta kilimė yra svarbiausias pasaulio dalykas. Viršum visko, ne užmirškime, jog gyvenimas mums viską duoda, ir lai mūsų geismai — ar tai prie turto ar tai prie garbės — nestumia mūsų prie tokių darbų, už kuriuos mums reikėtų kentėti šios graulios. Sekkime Tėvę.

(Iš C. H. Wheeler)

suomet atmintime, jog esame Amžinojo Tėvėio sūneliai ir dukraitės. Amen.

Sutaisė

KASDIENINIAI SKAITYMELIAI.

Sausio 6-ta.

(Iš Mary Hanaford Ford)

Lektija: Jūs matėte skulptorių? — kaip jo pirštai lakūnėliai po jo pašvęstą molį skrajoja, ir kaip jo pakilusi vaidentuvė dar su neesandais pavaislais šnekasi, ir kaip jo siela inkvėpia negyvam žemes gabalui gražiausią formą, išraišką ir tarsi gyvybę. Ar galėsite kas masyti, jog pasaulio amžių bėgy žmogaus siela iš neapsiekiamų gludumų su skambės ir galės ji savo genijum inkvėpti gyvybės formą? Žemės gabalą, skulptoriaus pirštai apdirbtą!... Taip lygiai paprastai žmonės yra molio gabalas, kurį Angėliausio dieviškumo ranka į savo formą indėjo ir viso pasaulio akvaidon kaip gražiausį iš gyvų daiktų paveikslą pastatė! Ši ta reikia giliai paminti: kiekvienas iš mūsų turime dalelę genijaus — sielą. Niekur toliau neuėisime, kaip vėl turėsime į Angėliausio Genijų pagrizti.

(Iš C. H. Wheeler)

Inkvėpimas: Dangiškas Tėve, mes esame Tavo paprasti žmoneliai: mes jaudinamės esant labai mažos vertės. Kadangi kas mes galime su saviu nuveikti? Bet, jeigu Tu norėsi mumis maloniai panaudoti, nušaidydami Tavo tikslams, kaip puodžius daro su savo molu, tai gali būti, kad mes galėsime labai garbingam dalykui sušildinti. Todėl mes

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

HARRISON IR KEARNEY, N. J.

L. D. S. 15 kuopa turėjo mėnesinį susirinkimą sausio 7 d. š. m. Prisirašė Antanas Sumskis ir tapo išrinkta nauja valdyba. Pirm. — Ant. Volikas, fin. rašt. — Jonas Norkus, kasierius ir protokolų rašt. pasiliko ant senos tarnystos.

Kp. Rašt.

CAMBRIDGE, MASS.

Suirutė ir šikšnosparniai.

Dabartiniais laikais pas mus suirutės. Tai delto, kad kilo nesutikimai — tarp kun. J. Krasnicko ir jo parapijonų. Tai atsirado, dirva šikšnosparniais. Laisvamaniai sujudo tverti neprigulmingą parapiją. To darbo ėmėsi tokie žmonės, kuriems jokia bažnyčia visai nerūpėjo. Didžiausias laisvamaniš P. Bartkevičius ir jo pagalbininkas K. Galinauskas parsitraukė Strazdą ir surengė prakalbas. Bartkevičius apreiškė, jog rengia neprigulmingą parapiją ir jog Strazdas iš Chicago esąs neprigulmingas kunigas. Tasai Strazdas pasirodė ir-gi geras paukštis. Jis tuoj užsilipęs apreiškė, jog jis nesąs neprigulmingas, o prigulmingas tik nuo kitų areivyskų, kurie valdo Pranciją ir Belgiją ir kitas karalystes. Tai tie areivyskupai atsiuntė jį čia apžiūrėti parapiją. Tai mat jie veikia taip kaip aklas apie tvorą kad graib.

Suprantas kame dalykas.

MAIZEVILLE, PA.

Skesta svaigaluose.

Teko lankyti įvairias lietuvių kolonijas, bet niekur nepastebėjau tokio apsilėidimo kaip čia. Ypač liūdina, kad mažai kas skaito dorus laikraščius bei knygas; nūr kada reikia liuosą laiką ir uždaryti paaukoti "saliūni."

Turime, vienok gražią bažnyčią kur skamba lietuviškos giesmės — Dievo garbei ir girdime pamokslus gerb. kleb. J. Valaičio, reiklaus blaivininko; bet ne visi klausu tų pamokslinimų, ypač kad išrodinėja apie nedorus papročius taja liga (tamsumu) yra užsikrėtęs ne tik mūsų kampelis, bet ir kitur tarpe lietuvių. Rodos, kad nei viena tauta nekenčia tiek nuo blogų savo papročių kiek lietuviai! Laikas susiprasti brangūs tautiečiai, būdami blaiviais-dorais katalikais, galėsime lengvai pergalėti mūsų visokius priešus.

Genys.

CHICAGO, ILL.

Susirinkimas.

Gruodžio 31 d. Mot. Sėgos 1-ma kuopa laikė savo priešmetinį susirinkimą. Svarstyta kuopos reikalai. Del rengiamo vakaro, kuris įvyks vasario 18, 1917 išrinkta komisija iš sekančių: P. Elijošaitė ir H. Jovaišaitė. Nutarė, kad ant to vakaro būtų ir bazaras. Del surengimo to bazaro išrinkta S. Satkauskaitė ir A. Gilienė.

Pirmininkė A. Nausėdienė perskaičius atsiųskimą nuo T. Fondo kaslin Kalėdinio Fondo ir paaiškino, tą dalyką. Narės nutarė paaukoti \$25.00 pavedame Tau save ir meldžiamės Tėvę, kad mus šią dieną panadotumė. Padaryk mus, kad būtumė Tavo tikslams prielankūs, idant mes išdėsiu pagelbėtumėm kam-nors, kuris mūsų reikalauja. Tai-gi primk mus į Savo dalininkus. Idant šį dieną būtų mums diena pilna šilumos ir kad mūsų paprastas žmogus gyvenimas būtų nušvitęs tu garbe patarimavo kitiems. Amen.

Sutaisė

iš izdo. Taipos-gi sekančios prisidėjo aukavimui: Po \$5.00: kuopos dvas. vadovas — kun. Ig. Albavičius. Po \$2.00: A. Nausėdienė, \$1.25 P. Elijošaitė. Po \$1.00: K. Marcinkevičiūtė. Po 50c.: O. Tamošiūnaitė, S. Maneliūtė, Dr. S. A. Slakienė, M. Varkalienė. Po 25c.: J. Valtarienė, I. Zaulevičienė, A. Gilienė, P. Ignatavičiūtė, E. Jovaišaitė, J. Adomavičiūtė, M. Overlingaitė. T. Šurpienė 10c. Paskirta iš izdo \$25.00. Izviso \$39.10.

Buvo paaiškinta ir kalbėta kaslin talkininkų bazaro ir šiame dalyke narės pasižadėjo prisidėti kiek bus galima su išdirbimais. Išrinkta valdyba del 1917 m. iš sekančių: Pirm. — A. Nausėdienė, vice-pirm. — S. Satkauskaitė, prot. rašt. — M. Overlingaitė, fin. rat. — J. Adomavičiūtė, izd. — A. Gilienė, izd. globėjos — J. Valtarienė ir M. Rublauskaitė, dvas. vad. — kun. Ig. Albavičius.

Šios kuopos narės parodo didelį atjautimą tėvynės reikalams.

Kuopos korespondentė.

ATHOL, MASS.

Blaivininkų susirinkimas.

Šv. Kaz. Pil. Blaiv. 24 kp. buvo susirinkimas sausio 10 d. š. m. pobažnytinėje svetainėje. Seniau blaivininkai laikydavo klebono bute savo susirinkimus. Pasidaginus narių skaitliui, pasidarė perankšta. Narių atsilankė daug ir tarp visų matės karštas blaivybės pamiejimas. Prakalbos, kurios neįvyko praėjame mėnesyje, turi būti surengtos šiame mėnesyje. Blaivininkai rengias prie apvaikšėjimo blaivininkų šventės 2 d. vasario, su bažnytinėmis apeigomis. Valdyba pasiliko ta pati, tik išskyrus izdininką gerb. kun. P. Meškauską, kurs atsisakė. Jo vieton išrinktas Aug. Sklėnis. Nauja narė prisirašė p-lė M. Urbonytė. Palengva blaivininkai žengia pirmyn.

Vietinės dr-jos remia Tautos Fondą. Iš savų izdų po sekančiai aukavo: Aušros Vartų — \$50.00, Šv. Pranciškaus — \$15.00, Blaivininkai — \$5.00.

Gailūnas.

CHICAGO, ILL.

L. R. K. P. Bl. 41 kp. laikys metinį susirinkimą sausio 21 d. Dievo Apveizdos parapijos 3 kambaryje tuojaus po Mišparų. Nariai ir narės meldžiam atėiti šin susirinkiman nes bus svarbių reikalų. Turėsim išduoti atskaitą iš visų metų.

Ona Viselgiūtė, rašt.

BALTIMORE, MD.

Pramogos.

Sausio 7 ir 8 dd. Blaivininkų 13 kuopa buvo surengus pramogas. Vaidinta "Nuo Degtinės" ir "Pirmasis Degtinadaris." Pasisekė labai gerai. Žmonių buvo daug. Pelno apie \$60.00

Ašara.

LAWRENCE, MASS.

Darbuojasi.

Čia lietuviai vis dar nesuėina krūvon. Bet naujasai klebonas kun. Virmauskas neuilstančiai darbuojasi. Veikia su parapijonais išvien. Yra vaikams mokykla. Vaikų ateina daug o mokinimai nedidelėj-bažnytinėje svetainėje. Kad tik lietuviai greičiau susiprastų nestų visokias atskaitas, o imty veikti išvien, tai daug galėtų padaryti.

J. V.

BROOKLYN, N. Y.

"Genovaitė" nusisekė. Sausio 8 d. m. l. Vyčių 29-ta kuopa laikė metinį susirinkimą. Veik vias vakaras

Karalienės Aniolų choras gražiai suvaidino "Genovaitę". Šis choras jau ne pirmą sykį gražiai pasirodo scenoje. Šiomi sykiu nesigalėjo kaštų papuošimui scenos, kostiumų ir elektrikos efektų.

Aktorai išskyrus keletą, sušė gerai, ypač A. Kvedaras. Goliaus rolėje buvo geras. A. Kvedaras jau nuo senai žinomas daugelyje kolonijų, kaip gabus aktorius ir energiškas organizatorius teatralių trupų. Labiausiai įsiai tuomi pasizymi, kad pajėgia suorganizuoti žmones, kurie niekad scenoje nebuve ir sušėti veikalus kaip "Genovaitė" ir tam panašius. Šiomi sykiu ir-gi sušė su tokiais, kurie niekad dar nebuvo sušė. Žmonių buvo pilna salė, nors "Genovaitė" p. Vitkausko trupa lošė toje pacoje saleje trys savaitės anksčiau.

Brooklyn'o žmogus.

WORCESTER, MASS.

Blaivininkų prakalbos.

Naujų Metų vakarą buvo surengtos Pilnųjų Blaivininkų 25 kuopos prakalbos, kurias vedė p. V. Vilkauskas. Pirmas kalbėjo p. A. Knežis. Kalbėjo labai indomiai apie blaivybę. Ragino naujus metus pradėti pasiryžimu būti pilnais blaivininkais.

Maža mergaitė pasakė eiles iš "Tautos Ryto" apie blaivybę. Publika padėjo jai delnų plojimu. Paskui gerb. kun. J. J. Jakaitis perstatė p-lė A. Baltrušaitę, kuri ir-gi maloniai ragino atsisveikinti su svaigalais. Ji sakė mažus Worcesteryje daug girtų vaikų, kurie eidami gatve klipituoja, šlitinuoja ir paskui į stulpą isikibę šaukia pagelbos. Trečias kalbėjo p. J. J. Ramanauskas. Dar mūs gerb. klebonas aiškino apie Lietuvos galingumą praityje, kuomet jie blaivybė mylėjo ir nurodė, kaip lietuviams buvo blogai, kuomet su lenkais susidėjo. Naujų narių prisirašė 25.

Blaivininkų korespondentas.

BROOKLYN, N. Y.

Vakarienė.

Liet. Vyčių 41 kuopa sausio 14 d. buvo surengus gražią pramogę. Vakarielis prasidėjo 6 val. vak. Iki 9 val. buvo šokiai ir žaismės. Po to buvo užkandžiai. Stalai buvo papuošti gyvomis gėlemis. Kalbėjo gerb. kun. N. Petkus. Dainavo choras, p. Aleksandravičiaus vedamas. Po to kalbėjo pats chorvedis. Buvo labai smagus vakarielis.

Mariutė.

ATHOL, MASS.

Aukos.

Sausio 14 d. buvo krikštynos pas Lapienius. Svečiai nepamiršo nei nukentėjusios Lietuvos. Sumetė \$9.00. Bus pasiųsti T. Fondui.

Čia neretai esti krikštynis ir kitokios šeimyniškos pramogės. Jei visos būtų atsime-nama Lietuva, tai daug aukų per tai būtų surinkta.

24 kp. koresp.

CHESTER, PA.

Bus vestuvės.

20 sausio 2 val. po pietų, būsin italų bažnyčioje. Chester'o lietuviai katalikai galės kreiptis dvasiškais reikalais nuo 2 iki 3 valandos. Tą dieną žada apsiųsti Juozas Kodis su Zuzana Datkevičiute. Juozas Kodis yra vienas iš praklinėsiu lietuvių katalikų visuomenės veikėjų Chester'ye.

Kun. Ig. Zimblys.

NEWARK, N. J.

Susitvarkė.

Sausio 8 d. m. l. Vyčių 29-ta kuopa laikė metinį susirinkimą. Veik vias vakaras

parleista valdybos ir kitų komisijų išrinkimui. Viskas buvo rimtai daroma. Į valdybą išrinkti visi darbštūs vyčiai bei vytytės. Reikia paminėti, kad tame susirinkime buvo atstila-kę pora svečių gerb. centro pirmininkas p. J. E. Karosas ir kun. F. Kemėsis. Po susirinkimo visiems susėdus apie stailą, kur vytytės buvo pagaminę užkandžin, turėjo pasikalbėjimus.

Platus spauda.

Sausio 10 d. Katalikų Spaudos Savaitės rengėjai turėjo savo susirinkimą. Susirinkime svarstyta konstitucijos projektas, sulyg kurios spaudos platintojai turėtų elgtis. Perskaityta Federacijos skyriams nustatyti įstatai, bet po apsvartymo priimti išdirbti savieji. Newarko spaudos platintojai nesipriešina Federacijos išdirbtiems įstatams, bet kol kas pradėti tik ant vietos tvarkyties. Paskum jei seksis pilnai prisidės prie Tautos Izdo. Veikima tuojaus pradėti ant vietos t. y. sumobilizuoti spaudos platintojus kurie atlinkys kiekvieną lietuvių stubą užrašinėdami laikraščius ir knygas pardavinėdami. Kada viskas bus surengta paskelbsime plačiaus.

Newarkiečiai mano neapleisti ir savo apielininkų miestelių ir juos atlinkyti. Tam tikslui sausio 19 d. vakare bus laikomas susirinkimas. Visi komisijos nariai ir platintojai privalo atėiti tan susirinkiman.

V-is.

HARTFORD, CONN.

Visiems žinotina.

Vasario 19 d. Lietuvos Vyčių 6 kuopa rengia nepaprastą vakarielį, kurs bus Conways svetainėje kamp. Main ir Sheldon gat. Tas balius bus delto nepaprastas, kad bus pasidare visi nanjos mados kepurės. Meldžiame kitų Hartfordiečių ant to laiko nepamiršti, kad vieni kitiems nepaken-

Bengias prie Tautos šventės.

Kovo 4 d. taip-gi toj pat svetainėje bus prakalbos rengiamos Lietuvos Vyčių apvaikšėjimui Tautiškos Lietuvių dienos. Vyčiai rengiasi labai iškilmingai apvaikšėti tą lietuvių dieną — šv. Kazimiero dieną.

Guzutis.

LIVINGSTON, ILL.

Užmūsė lietuvi.

Lapkričio 17 d. anglių kasykloje žuvo Petras Liutvinevičius, 38 metų amžiaus. Kilęs iš Suvalkų gub., Seirijų par., Lietuvoj liko žmona su vaikais. Giminės atsiųskait. Jis žuvo per kompanijos kaltę. Rašykite: Jonas Vilketis, Livingston, Ill. Me. Co. Box 5.

PHILADELPHIA, PA.

(North Side.)

Suvedžioti vaikai.

Inėjus man vienon stubon ir pradėjus kalbėti apie lietuvių inkbos pamokas toje miest dalyje, vaikas tai nūgirdęs pasakė, kad jis nemoris eiti į katalikišką mokyklą. Toliaus pradėjo pasakoti kad jam ten ir ten dovanas duoda, jis ten nori eiti, o katalikiškon mokyklon jis neisiąs. Tėvai stebisi iš kur toks vaiko atkaklumas. Pasirodė štai kas: jų vaikai eina į kokios ten sekto parapiją, ten gauna paveikslėlių, didelius "krismus" preda apsiųsti Juozas Kodis su Zuzana Datkevičiute. Juozas Kodis yra vienas iš praklinėsiu lietuvių katalikų visuomenės veikėjų Chester'ye.

Turbūt tos pačios sekto agentai šiemet prieš Kalėdas vaikščiojo po stūbas vaikus viliodami. Atsargiai su tokiais agentais. Kun. I. Zimblys.

